

Інна ХАРЧЕНКО,
вчителька географії та біології Опорного закладу освіти
Кустовецького ліцею Полонської ОТГ

Інтерактивне навчання: мотиваційні прийоми

У сучасному житті в молоді змінюються цінності та ідеали, сприйняття навколишнього світу, а також вимоги до освіти. І тому ми шукаємо нові форми та методи викладання географії, щоб зуміти зацікавити учнів, створити їм атмосферу активної навчальної діяльності, в ході якої думка та ідея кожного учня буде значима, а загальний результат принесе користь і збагатить життєвий досвід здобувачів освіти. Якщо підрахувати, скільки учням треба запам'ятати назв, дат і цифр, то стає зрозуміло, чому вони втрачають інтерес до уроку. Адже такий обсяг фактичної інформації вводить багатьох у напівсонний стан, стан апатії, в якому вони часто перебувають на уроці.

Відходить у минуле традиційне навчання, а на його зміну приходить нова форма освітнього процесу, де за допомогою різноманітних прийомів і методів можна не тільки зацікавити учнів предметом, але й розвинути творчі здібності особистості, формувати свідомість, спонукати критично мислити, отримувати задоволення від навчальної діяльності. Шкільна освіта має сприяти задоволенню інтересів і вподобань дітей, щоб у майбутньому дорослому житті, коли будуть кваліфікованими спеціалістами, вони могли повноцінно виявляти не тільки набуті знання, уміння, практичні навички, а й ініціативу, творчість, свій талант. Творчі люди здатні вирішити безліч складних питань, застосовуючи свою уяву та знання. Що в цьому нам допомагає? Інноваційні технології.

Учителі впроваджують на уроках різні методи освіти, мотиваційні прийоми. Їх різноманітність покращує процес навчання, мотивує учнів до знань, а творчі завдання підштовхують до дій. Педагогу вкрай важливо самому опанувати нові методи освіти, якісно підготувати матеріал, щоб зуміти урізноманітнити освітній процес. Адже на першому місці – розвиток пізнавальної діяльності й творчої активності учнів.

Мною було помічено, що за допомогою різних інноваційних методів, використаних на уроках, учні краще запам'ятовують новий матеріал, довше тримають увагу та працюють активніше, ніж раніше. Особливо їм подобаються нетрадиційні заняття, коли я використовую різноманітні проекти, квести, відеоролики та презентації. Вони стають більш уважними, зацікавленими й допитливими, їм подобаються креативні завдання, філворди, ребуси, вікторини тощо. Учні більше люблять працювати в парах або групах, ніж відповідати поодиночці, адже так вони почуваються впевненіше. Також проводжу відкриті уроки, наприклад, урок-подорож з теми «Гідросфера». Я завжди дбаю про те, щоб

учням на уроках було цікаво, і вони змогли засвоїти якомога більше матеріалу.

Мету своєї педагогічної діяльності вбачаю у тому, щоб створити на уроках географії атмосферу доброзичливості, творчості й довіри між учителем та учнями, тоді матеріал буде сприйматися легко, без зусиль.

Для підвищення мотиваційної діяльності використовую інтерактивні форми та методичні прийоми.

1. «Цікаві факти»

Коли ми вчимо новий матеріал, розказую учням якісь цікавий історичний факт про країну чи географічний об'єкт, або щось оригінальне про самих жителів певної місцевості. Це викликає їх інтерес до вивчення нового матеріалу.

2. «Асоціації»

Щоб запам'ятати нове, треба зв'язати це з тим, що добре їм знайоме, що потім легко можна згадати, тобто асоціювати. Це може бути загальна асоціація для всіх, або індивідуальна, адже у кожного учня свій досвід. Наприклад, асоціація «Сонце-сніг» при вивченні типів кліматів. Там є такі, як сонце-дощ, сонце-вітер, сонце-вітер-дощ, сонце-мороз, сонце-лід.

3. «Проблемне запитання»

Ставлю запитання перед вивченням певного матеріалу, а учні повинні у процесі вивчення теми знайти на нього відповідь. Наприклад: «Чому погода буває різною?». Цей метод спрямований на зосередження над цією проблемою і знаходження відповідей на проблемне запитання.

4. «Кінозал»

Цей прийом учні люблять найбільше. Вивчаючи якусь країну, її клімат, тваринний та рослинний світ, промисловість і сільське господарство, використовую короткі відеоролики. Учні спостерігають за природними явищами. Це допомагає зорво засвоїти багато інформації, яку вони не запам'ятають, просто читаючи параграф.

5. «Телеведучі»

Щоб урізноманітнити урок, вмикаю учням невеличкі фрагменти телепередач, прогнозів погод, а потім пропоную їм самим стати на декілька хвилин ведучою або ведучим і в мікрофон розповісти цікаві факти про країну або погоду.

6. «Я – дослідник»

Творчий пошук підвищує навчальну діяльність учнів, адже вони самостійно шукають інформацію на теми, які самі обирають, та створюють невеликі презентації. А демонстрація їх на уроці дає можливість їм самовиразитись. Завдяки таким заняттям учні навчаються виступати перед аудиторією.

7. «Якщо знаєш – дій»

Цей прийом можна використовувати тільки в окремих ситуаціях, коли ми проходимо небезпечні природні явища: град, урагани, виверження вулканів, землетруси, цунамі, обвали, лавини, смерчі тощо.

Діти в групах складають план дій, як треба себе поводити під час небезпечних для життя ситуацій.

8. «Ігри та квести»

Діти залишаються дітьми і в старшому віці, адже всі вони люблять різні ігри, квести, ребуси, кросворди, вікторини тощо. Це дає змогу не лише розслабитися наприкінці уроку, а й закріпити вивчений матеріал.

9. «Круглий стіл»

За круглим столом діти по черзі висловлюють свої думки на поставлені запитання. Пошук відповідей спонукає їх проявити не тільки набуті знання, а й свою творчість. Наприклад, при вивченні річок України вони повинні назвати всі річки, визначити, яка найдовша, яка найширша, де протікає, куди впадає.

10. «Експерименти та спостереження»

Цей метод дозволяє використати на уроках прилади або моделі для демонстрації, що забезпечує наочне сприйняття певних явищ і зрозуміти географічні закономірності. Наприклад, при вивченні зміни дня та ночі на Землі під час обертання навколо Сонця. Або за допомогою якого експерименту можна з'ясувати, які гірські породи розчиняються у воді, а які ні. Сюди також входять спостереження за погодою, вимірювання температури, напрямку вітру тощо.

11. «Вірю – не вірю»

Це такий собі невеличкий тест на знання, де учні повинні відповісти «так» або «ні» на певне твердження.

12. «Знайди друга»

Пропоную учням намалювати невелику карту місцевості, по якій можна буде знайти друга, де географічні об'єкти зашифровані умовними знаками.

Для мене дуже важливо втримувати інтерес учнів протягом всього уроку, дивувати їх і залучати до творчих дій. Учні не повинні нудьгувати на уроках, а працювати разом зі мною. Для цього я теж повинна бути активна та креативна, а головне – любити свій предмет і присвячувати всю себе своїй професійній діяльності.